

Ny Bokin'i Joela sy ny Fiangonana Advantista Mitandrina ny Andro Fahafito Laodiseana - Nomerao Fito Ambin'ny Folo

Jeff Pippenger
2025-12-23

Isan'ny Folo amby Fito

Nofaranantsika tamin'ilay lahatsoratra farany ny fandinihana mbola tsy vita momba ny faminanian'i Abrama sy i Paoly, izay mampiseho, andalana manampy andalana, vanim-potoana 430 taona, voaforon'ny 30 taona arahin'ny 400 taona. Heveriko fa misy any amin'ny tontolon'ny teolojia mety hihevitra ny 30 taona ho vanim-potoana manaraka ny 400 taona, nefa raha resahina amin'ny ankapobeny dia ampiasaina ho eo am-piandohan'ilay vanim-potoana ny telopolo taona. Moa ve 400 arahin'ny 30, sa 30 arahin'ny 400? Telopolo no arahin'ny efajato, satria maro ny vavolombelona manamafy vanim-potoana telopolo taona, mifandray amin'ny sady arahin'ny vanim-potoana ara-paminaniana faharoa.

I Josefa dia telo-polo taona fony izy nanomboka nanompo teo anatrehan'i Farao ao amin'ny Genesisy 41:46. Avy eo no nanomboka ny fito taona nisian'ny habetsahana, izay narahin'ny fito taona nisian'ny mosary. Josefa, amin'ny maha-tandindon'i Kristy azy, teo amin'ny faha-telo-polo taonany dia narahin'ny fe-potoana roa samy 2520 andro. Raha telo-polo taona Kristy, dia narahin'ny fe-potoana roa samy 1260, izay mitambatra ho 2520; ary izany indray dia mifandray amin'ny impito mihatra amin'ny fanjakana roa.

Telopolo taona Davida, fony izy natao mpanjaka, ary nanjaka efa-polo taona izy, araka ny voasoratra ao amin'ny 2 Samoela 5:4. Davida dia tandindon'i Kristy, ary fony Kristy telopolo taona Izy, dia natao batisa, ary avy eo nentin'ny Fanahy ho any an-efitra efa-polo andro, ary rehefa afaka izany, taorian'ny fitsanganany tamin'ny maty izay natandindon'ny batisany, dia nitoetra sy nampianatra ny mpianatra mivantana nandritra ny efa-polo andro Izy. Teo amin'ny hazo fijaliana, ny fandravana an'i Jerosalema dia nahemotra tamim-pamindrampo nandritra ny efa-polo taona, mifanaraka amin'ilay efa-polo taona nahafatesana tany an-efitra tany am-piandohan'ny tantaran'ny fanekenany.

Telopolo taona i Ezekiela fony izy nantsoina ho mpaminany ao amin'ny Ezekiela 1:1. Tsy haka fotoana aho izao hiresahana ny vanim-potoana izay nanaraka ny faha-telopolo taonan'i Ezekiela, fa hampiditra famintinana fohy avy amin'ny AI momba ireo zava-misy efa voapetraka mikasika ny halavan'ny fanompoany aho. "Anisan'ny voafaritry daty amin'ny fomba marina indrindra ao amin'ny Testamenta Taloha ny faminanian'i Ezekiela, ka misy daty manokana 13 omena manerana ny boky. Ireo rehetra ireo dia isaina manomboka amin'ny taonan'ny fahababoan'i Jekonia (597 tal. J.K. no taona faha-1), ka manome rafitra ara-potoana mazava mandrakotra 22 taona eo ho eo."

Jesosy dia telopolo taona fony Izy natao batisa, ary tamin'izany Izy no nanamafy ny fanekena tamin'ny maro nandritra ny herinandro iray.

Ny antikristy dia fehezin'ny modelin'i Kristy ara-paminaniana; ary tahaka ny nananan'i Kristy taona telopolo niomanana handraisany ny asany amin'ny maha-Mpisoronabe any an-danitra Azy, dia ny fe-potoana ara-paminaniana telopolo taona fiomanana voatondro ho an'ny antikristy kosa dia nanomboka tamin'ny fanesorana ny “isan'andro” tamin'ny 508 ka hatramin'ny 538.

Tamin'izay no nampaherezina ny fahefana papaly ho mpisoronabe sandoka; tahaka ny nanosorana an'i Kristy tamin-kery tamin'ny batisany, satria ny 1260 taona amin'ny haizin'ny fahefana papaly dia mifanandrify amin'ny 1260 andro tamin'ny fahazavana madio teo amin'i Kristy hatramin'ny batisany ka hatramin'ny hazo fijaliana, izay mifanaraka amin'ny ratra mahafaty nahazo ny fahefana papaly tamin'ny 1798.

Tsy misy amin'ireo vanim-potoana roa sosona teo aloha ireo, izay manomboka amin'ny fe-potoana telopolo taona, no mialoha ny dingana voalohany nataon'i Abrama tao amin'ny fizotran'ny fanekeny misy dingana telo. Koa izany no mahatonga an'i Abrama ho voalaza voalohany, na dia tsy maintsy ho toy izany aza izany, rehefa nohamafisin'ny fijoroana vavolombelona faharoan'i Paoly. Rehefa nanoratra ny teniny i Paoly, dia tonga faminaniana 430 taona ilay faminaniana 400 taona, ka ny 30 taona voalohany dia navahana tamin'ilay vanim-potoana farany.

МАНАМ-nahaizana aho, mifototra amin'ny toetran'i Kristy, araka ny anehoana Azy ho Alfa sy Omega, fa ao amin'ny fizotran'ny fanekena mahakasika ny iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo, izay omega amin'ny faminaniana roa sosona nataon'i Abrama sy Paoly momba ny telopolo taona—arahin'ny efajato taona—dia tsy maintsy manana ny tandrify aminy ao amin'ny omega-n'ny tantaran'ny fanekena izany, dia ny tantaran'ny fanisiana tombo-kase ny iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo. Vanim-potoana iray telopolo taona, arahin'ny vanim-potoana hafa mbola miavaka, no tsy maintsy hotanterahina amin'ny fomba izay tsy mampihatra fotoana, nefa manatanteraka ny faminaniana fototra 430 taona natao tamin'i Abrama. Tsara raha vakinao indray io fanambarana teo aloha io, dia avy eo miverena eto amin'ity hevitra ity ka tohizo ny famakiana.

Jesosy sy Josefa sy Davida ary Ezekiela dia samy nandalo telopolo taona fiomanana ho amin'ny asa iray izay hanohitra ny vahoakan'Andriamanitra amin'ny andro farany. Ezekiela, mpaminany; Josefa, tandindon'i Kristy, Mpisorona; ary Davida, mpanjaka. Tandindona efatra ireo, nefa ny iray amin'ireo tandindona maneho ny Mpisoronabe any an-danitra dia manana solontena maha-olombelona sy maha-Andriamanitra. Ireo vavolombelona efatra ireo dia samy mifanaraka amin'ny telopolo taonan'i Abrama izay narahin'ny fe-potoana ara-paminaniana.

Ny Antikristy dia telo-polo taona no niomanana, avy eo nomen-kery nandritra ny 1260 taona mandra-pahazoany ny fahafatesany voalohany tamin'ny 1798. Izy no tandindon'ny fahafatesana faharoa, satria ho faty indray izy rehefa mifarana ny fotoam-pahasoavana. Ny fahafatesana faharoa dia fahafatesana mandrakizay. Mpamonjy velona nitsangana tamin'ny maty no tompointsika, fa Kristy tsy maty ho amin'ny mandrakizay, tsy niaina ny fahafatesana faharoa Izy. Rehefa sitrana ny feriny mahafaty an'ny fahefam-papaly, ny Apokalypsy toko fahatelo ambin'ny folo dia manondro fa hanjaka indray izy mandritra ny 42 volana, izay maneho fe-potoana ara-paminaniana, tsy misy

singa ara-potoana.

Rehefa hatsangana amin'ny lalàn'ny Alahady izy, dia ireo izay natsangana tamin'ny faran'ireo telo andro sy tapany ao amin'ny Apokalypsy iraika ambin'ny folo no tafika manohitra ny asany. Hery roa natsangana, izay samy faneva avokoa, ny iray an'ny Sabata andro fahafito ary ny iray an'ny masoandro, no tonga teboka iorenan'ny tontolo manontolo, raha manao ny safidy farany ho amin'ny fiainana na fahafatesana ny olombelona.

Amin'ny lalànan'ny Alahady, ny antikristy, izay ilay bibidia koa, dia hisolo tena ny firaisana telo sosona misy ny dragona sy izy tenany (ilay bibidia) ary ny mpaminany sandoka. Ireo hery telo ireo dia hiray hanohitra ny fiangonan'Andriamanitra, dia ilay hatsangana ambonin'ny tendrombohitra rehetra. Ny fiangonan'Andriamanitra mandresy dia manana fanomanana telopolo taona, tsy telopolo taona ara-bakiteny, fa vanim-potoana ara-paminaniana efa voafaritry izay ampiarahina amin'ny telopolo, ary mbola manan-kery ihany amin'ny maha-faminaniana azy aorian'ilay didy tamin'ny 1844, izay manondro fa tsy manan-kery intsony ny fampiharana ny fotoam-paminaniana. Tsotra ny mahita fa ny telopolo taona dia maneho vanim-potoam-panomanana ho an'ny mpaminany sy ny mpisorona ary ny mpanjaka, izay, amin'ny maha-fiangonana mandresy azy, dia hisolo tena ny fanjakan'ny voninahitra. Ireo vavolombelona efatra ao amin'i Ezekiela, i Kristy, i Josefa ary i Davida, dia maneho ny fahefan'ny fanjakan'Andriamanitra ao anatin'ilay vanim-potoana iray ihany izay itarihan'ny papa sy ny firaisana telo sosona izao tontolo izao ho any Hara-magedona.

Ny fiangonana mpandresy dia hasandratra amin'ny lalàn'ny Alahady any Etazonia, ary araka ny fijoroan'ny Testamenta Taloha sy ny Testamenta Vaovao, ny vahoakan'ny fanekena, izay ny efatra arivo amby efapolo sy efatra alina sy iray hetsy, dia ho tonga fanjakan'ny mpisorona.

Hianareo koa, tahaka ny vato velona, dia aorina ho trano ara-panahy, ho fisoronana masina, mba hanolotra fanatitra ara-panahy izay ankasitrahana'Andriamanitra amin'ny alalan'i Jesosy Kristy. 1 Petera 2:5.

Ny mpisorona dia tokony ho telopolo taona rehefa manomboka manao fanompoana ao amin'ny tempoly, koa misy fe-potoana iray alohan'ny lalàn'ny Alahady izay anomanana fisoronana iray mba hanompo ho fanatitra ahetsiketsika santatra. Ireo mpisorona, izay ilay iray hetsy sy efatra amby efapolo arivo, dia aseho ho Levita ao anatin'ny dingam-panadiovana tanterahin'ny Iraky ny Fanekena. Misy vanim-potoana ara-paminaniana mitarika ho amin'ny lalàn'ny Alahady, izay anomanan'ny dingam-panadiovana fanompoam-pivavahana nohamasinina ho amin'ny vanim-potoanan'ny ranonorana farany. Tapitra amin'ny lalàn'ny Alahady ny fiomanana, koa ny fe-potoana telopolo dia maneho ny fiomanan'ireo mpisorona, ka mifanaraka amin'izany amin'ny taona takiana ho an'ny mpisorona. Kristy amin'ny maha-Mpisoronabe Azy dia nanomboka ny fanompoany tamin'ny faha-30 taonany, ary satria Josefa dia tandindon'i Kristy, dia nanomboka ny fanompoany koa izy tamin'ny faha-30 taonany. Ilay Kristy sandoka dia nanana 30 taona fiomanana, koa manana vavolombelona telo isika fa ny fe-potoana 30 taona dia maneho ny fiomanan'ny fisoronana iray.

“Ny raharaha lehibe izay efa manakaiky dia hanasaraka ireo izay tsy notendren’Andriamanitra, ary Izy dia hanana fanompoam-pivavahana madio, marina, nohamasinina, voaomana ho amin’ny ranonorana farany.” Selected Messages, boky faha-3, 385.

Ampianarin’i Rahavavy White mivantana fa isaky ny madio ny fiangonana dia miasa ny Fanahin’ny Faminaniana. Rehefa ny raharaha lehibe no manala ny tsimparifary, dia hisy fanompoam-pivavahana voamasina ahitana an’i Jesosy sy Josefa mpisorona, izay sady Andriamanitra no olombelona, Jesosy sy Ezekielà mpaminany, Jesosy sy Davida mpanjaka. Ireo izay voaomana mandritra ny vanim-potoana iray asehon’ny telopolo taona dia ho anisan’ny efitra arivo amby efapolo sy iray hetsy, ary aseho ho mpaminany sy mpisorona ary mpanjaka. Ireo olona telo ireo dia samy tandindon’ny asa ataon’i Kristy araka ny Baiboly amin’ny maha-mpaminany sy mpisorona ary mpanjaka Azy; koa ny isa telopolo dia mamela antsika hanatsoaka hevitra fa, ao amin’ireo sokajy telo ireo tsirairay avy, izay vokarin’ny tandindona ara-Baiboly, dia ireo izay voaomana nandritra ny telopolo taona, rehefa atambatra amin’i Kristy, no maneho ny fitambaran’ny maha-Andriamanitra sy ny maha-olombelona. Koa noho izany, ireo mpisorona izay voaomana mandritra ilay fe-potoana tandindon’ny telopolo taona dia aseho ho saina famantarana ny maha-Andriamanitra atambatra amin’ny maha-olombelona.

Ny volana 42 amin’ily fandatsahan-dra farany ataon’ny fahefana papaly dia miseho raha mbola mandeha eo amin’ny olona Kristy mandritra ny volana 42 amin’ny alalan’ny tenan’ny mpianany. Volana 42 amin’ny fanandevozana sy fampahoriana, izay mifarana amin’ny fanafahana, araka ny asehon’ny faminaniana roa sosona nandritra ny 430 taona nomena an’i Abrama. Ny efa-jato taona an’i Abrama dia mifarana amin’ny fanafahana teo amin’ny Ranomasina Mena, izay fanoharana ara-Baiboly mahazatra ny amin’ny fiasaran’ny fotoam-pahasoavana, amin’ny faran’ny volana 42 ara-tandindona an’ny papa.

Ny roa amby efapolo volana dia maneho ny fotoam-pitsapana hatramin’ny lalàn’ny Alahady any Etazonia ka mandra-pifaranan’ny fahafahan’ny olombelona mibebaka. Kanefa ao anatin’ireo 42 volana ireo, manaraka fe-potoana fiomanana telopolo taona, dia manamafy ny fanekena ao amin’ny tenan’ny sisa i Kristy. Ilay mpisorona sandokan’ny antikristy dia tonga amin’ny farany tanteraka, eo amin’ily toerana ihany izay nahafatesan’i Kristy tao amin’ny tsipiny, dia eo amin’ily toerana ihany izay nahafatesan’i Farao, mpanjakan’i Egipta, tao amin’ny tsipiny. Tany an-Tendrombohitra Karmela no namonoana ireo mpaminanin’i Bala, ka izany no mampahafantatra ny nahafatesan’ily mpaminany sandoka amin’ny lalàn’ny Alahady. Amin’ny lalàn’ny Alahady, dia misy mpaminany sandoka izay vonoina avy eo, ny dragona izay asehon’i Farao, ary ny bibidia izay asehon’ny fahefana papaly. Ireo rehetra ireo dia aseho amin’ny lalàn’ny Alahady ao anatin’ny fifanandrinana amin’ireo mpisorona sy mpanjaka ary mpaminanin’Andriamanitra. Diovina ny fiangonana mialoha indrindra ny lalàn’ny Alahady ary averina amin’ny laoniny ny fanomezam-pahasoavan’ny faminaniana—eo amin’ily toerana indrindra izay ahafatesan’ily mpaminany sandoka. Hatramin’izay dia ny amin’ny hafatra ara-paminaniana marina na sandoka no iadian’ny ady.

Ny fe-potoana ara-panoharana 30 taona dia maneho fe-potoana iray izay mialoha ny lalàna Alahady. Io fe-potoana io dia fe-potoana fiomanana ho an’ny mpisorona, fa i Kristy no ohatra ho

azy ireo amin'ny zavatra rehetra, satria izy ireo no manaraka ny Zanak'ondry. Tao anatin'ny 30 taona voalohany amin'ny faminaniana'i Abrama dia napetraka ny fanekena, ka izany no mampahafantatra fa na inona na inona asehon'ilay fe-potoana fiomanana ho an'ny mpisorona, dia izy no fe-potoana anavaozan'ny Tompo ny fanekeny amin'ny iray hetsy sy efatra alina arivo, araka ny tandindon'ny tantara alpha an'i Abrama. Izany fe-potoana izany dia fotoana fiomanana ho an'ny mpisorona izay manomboka manompo amin'ny lalàna Alahady, amin'ny faha-telo-polo taonany, rehefa hosorana amin'ny Fanahy Masina tahaka an'i Kristy tamin'ny batisany. Fahamarinana iray hafa azo tsoahina avy amin'ny tantara alpha an'i Abrama koa, dia izao: na inona na inona asehon'ilay fe-potoana mitarika ho amin'ny lalàna Alahady, dia tsy maintsy lehibe sy manan-danja tokoa izany, satria ny omega dia mahery kokoa mandrakariva noho ny alpha. Ny lalàna Alahady no omega asehon'ny 22 Oktobra 1844, ny hazo fijaliana, ny Paska tany Egipta, ary toy izany hatrany.

Ny lalàn'ny Alahady dia maneho ny fiafaran'ilay fe-potoana asehon'ilay vanim-potoana telopolo taona. Efa naneho mialoha izany saika ny tantara lehibe rehetra momba ny famonjena, ary izany koa no fiafaran'ny tantaran'ny fanekena amin'ny vahoaka voafidy izay nanomboka tamin'i Abrama. Manoloana izany lanjan'ny porofo ara-paminaniana izany momba ny fiafaran'ilay fe-potoana, sy ny tanjona lehibe sady manan-danja amin'ilay fe-potoana mihitsy, inona àry no ho teboka fiandohany?

Misy fe-potoana ara-paminaniana asehon'ny telopolo taona izay, araka ny vavolombelona maro, dia mifarana eo amin'ny lalàn'ny Alahady. Amin'izany fotoana izany dia misy fe-potoana manaraka izay aseho amin'ny sanda ara-pitoviana isan-karazany, ary ny tsirairay amin'ireo fe-potoana ireo dia mametraka fijoroana vavolombelon'ny tsipika iray amin'ny tantara ara-paminaniana izay manaraka ny lalàn'ny Alahady. Ny sasany amin'ireo fe-potoana ireo dia maneho ny tsipika anatiny amin'ny tantaran'ny fiangonana, ary ny sasany kosa ny tsipika ivelany amin'izao tontolo izao mizotra mankany Armagedona.

Tsara angamba raha mampahatsiahy ny tenantsika isika amin'izao fotoana izao fa lavintsika ny fampiharana izay faminaniana ara-potoana rehetra amin'ny andro farany ho toy ny manondro daty azo fantarina, mandra-panambaràna ny andro sy ny ora amin'ny faran'ny loza. Hampiasa ny Daniela toko faha-roa ambin'ny folo aho mba hanazavana ny hevitra lazaiko, dia ny tsy fampiharana intsony ny fotoana ara-paminaniana. Ao amin'io toko faha-roa ambin'ny folo io dia misy andininy telo izay manondro fotoana ara-paminaniana.

Ary reko ilay lehilahy nitafy rongony fotsy, izay teo ambonin'ny ranon'ny ony, raha nanandratra ny tanany ankavanana sy ny tanany ankavia ho any an-danitra izy, ka nianiana tamin'Ilay velona mandrakizay fa ho amin'ny andro iray sy andro roa ary antsasaky ny andro izany; ary rehefa vitany ny hanaparitaka ny herin'ny vahoaka masina, dia ho tanteraka izany rehetra izany. Daniela 12:7.

Ary hatramin'ny andro hanesorana ny fanatitra isan'andro sy hananganana ny fahavetavetana mahatafintohina, dia hisy arivo roa hetsy sy sivifolo andro. Daniela 12:11.

Sambatra izay miandry ka mahatratra ny andro arivo amby telon-jato sy dimy amby telo-polo.
Daniela 12:12.

Ny Millerita dia nanana ny fahatakarana marina momba ireo andininy telo ireo. Ireo faminania telo ireo dia anisan'ireo fahamarinana izay maneho ny fanorenana. Kanefa ny fahatakarana ny Millerita momba ireo andininy ireo dia niorina tamin'ny fampiharana ny foto-kevitra ny andro iray ho taona iray. Satria "tsy hisy fotoana intsony", dia tsy maintsy manana fampiharana hafa ireo andininy ireo, fa ny faminania rehetra dia miresaka ny fe-potoana ny ranonorana farany. Tsy maintsy manana fahatakarana momba ny ranonorana farany ireo andininy ireo, izay tsy mampiasa fotoana hananganana hafatra, ary tsy mifanohitra amin'ny fahatakarana ny Millerita momba ireo andininy ireo. Ny fomba fijery marina nanana ny Millerita momba ilay andininy afovoany amin'ireo andininy telo, (andininy faha-iraka ambin'ny folo), dia hoe maneho vanim-potoana roa sosona izany, izay manomboka amin'ny fe-potoana telopolo taona, arahin'ny 1260 taona. Ny andininy faha-iraka ambin'ny folo dia manondro ilay fe-potoana telopolo taona izay mialoha ny lalàn'ny Alahady, araka ny asehon'ny fananganana ny fahavetavetana mahamongana.

Daniela toko faha-roa ambin'ny folo no toko ao amin'ny Tenin'Andriamanitra izay mametraka eo anoloantsika ny fizotry ny fanadiavana ny vahoakan'Andriamanitra, izay mitranga amin'ny andro farany, amin'ny fotoanan'ny farany, rehefa vahana ny tombo-kase amin'ny faminania iray avy ao amin'ny bokin'i Daniela. Ao amin'ny andininy fahiraika ambin'ny folo no ahitantsika faminania iray izay noheverin'ireo mpisava lalana araka ny tokony ho izy ho fe-potoana telo-polo taona izay mitondra mankamin'ny fe-potoana 1260 taona. Ao amin'ny toko faha-roa ambin'ny folo, ireo faminania telo ao amin'ny andininy faha-fito sy faha-raika ambin'ny folo ary faha-roa ambin'ny folo dia samy voaisy tombo-kase avokoa mandra-pahatongan'ny fotoanan'ny farany. Amin'ny fotoanan'ny farany dia tsy maintsy vahana ireo faminania telo ireo, fa ny Tenin'Andriamanitra tsy mba diso mihitsy. Ao amin'io toko io indrindra no anehoana amin'ny fomba mazava indrindra ao amin'ny Baiboly ny fifaranan'ny fotoam-pahasoavan'ny olombelona; koa ny toko faha-roa ambin'ny folo dia azo antoka tokoa, ary amin'ny fomba manokana kokoa aza, fa manondro ny faran'ny Adventisma noho ny fiandohan'ny Adventisma.

Ny faminania telo ao amin'ny Daniela toko faharoa ambin'ny folo dia voaisy tombo-kase tao anatin'ilay andalan-tenin'ny Soratra Masina mihitsy izay ahitana ny famaritana fototra ara-paminania momba ny famehezana sy ny fanokafana ny tombo-kase. Ireo faminania telo ireo dia voavaha tombo-kase ao amin'ny tantaran'ny iray hetsy sy efatra amby efatra alina, fa ny Alfa sy Omega dia mandrakariva mampiseho ny faran-javatra iray miaraka amin'ny fiandohan-javatra iray. Izay voavaha tombo-kase ao amin'ireo fe-potoana ara-paminania telo ao amin'ny toko faharoa ambin'ny folo dia maneho ny fanokafana farany ny Teny ara-paminanian'Andriamanitra. Izany fanokafana izany dia aseho ao amin'ny Apokalypsy toko voalohany, rehefa voavaha tombo-kase ny Fanambaran'i Jesosy Kristy, fotoana fohy mialoha ny fifaranan'ny androm-pahasoavana. Ny andininy fahiraika ambin'ny folo ao amin'ny Daniela toko faharoa ambin'ny folo no mifanandrify amin'ny fanehoana voalohany nataon'i Abrama sy Paoly momba ny faminania roa sosona izay nanomboka tamin'ny fe-potoana naharitra telopolo taona.

Ny faminania telo ao amin'ny Daniela toko faharoa ambin'ny folo dia fe-potoana an'ohatra izay voavaha amin'ny fotoana farany amin'ny farany, ary ny famahana azy dia mitarika ho amin'ny fanadiovana farany ny olon'Andriamanitra. Ny voalohany amin'ireo faminania telo ireo dia nomen'i Kristy tenany mihitsy; ary raha manambara izany faminania izany Izy, dia mijoro eo ambonin'ny rano Izy, mitafy rongony fotsy madinika, ka manondro ny faran'ny fe-potoana ara-paminania iray aseho ho 1260 taona, ary mamaritra ny fiasaran'izany fe-potoana izany ho fiasaran'ny fanaparitahana ny herin'ny olon'Andriamanitra. Ny olon'Andriamanitra amin'ny andro farany dia ireo iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo, ary efa niparitaka izy ireo.

Tsy i Kristy ihany no mitsangana eo ambonin'ny rano mamaly fanontaniana, fa ny fanontaniana koa dia manomboka amin'ny teny hoe: “Mandra-pahoviana?” Ny hoe “Mandra-pahoviana?” dia tandindona ara-paminania izay anontaniana an'i Jesosy koa, rehefa ao amin'ny andininy faha-telo ambin'ny folo ao amin'ny Daniela toko faha-valo no anontaniana hoe: “Mandra-pahoviana?”

Ary nisy iray nilaza tamin'ily lehilahy nitafy lamba rongony, izay teo ambonin'ny ranon'ny ony hoe: Mandra-pahoviana no hahatongavana amin'ny faran'ireo zava-mahagaga ireo?

Ary reko ilay lehilahy mitafy rongony fotsy, izay teo ambonin'ny ranon'ny ony; ary raha nanandratra ny tanany ankavanana sy ny tanany ankavia ho any an-danitra izy, dia nianiana tamin'Izay velona mandrakizay fa ho amin'ny andro iray sy andro roa ary tapany izany; ary rehefa vitany ny hanaparitaka ny herin'ny vahoaka masina, dia ho tanteraka ireo zavatra rehetra ireo. Daniela 12:6, 7.

Ny fanontaniana natolotra tamin'i Jesosy, izay aseho ho ilay lehilahy mitafy lamba rongony fotsy madinika ao amin'ny fahitan'ny ony Hiddekel, dia hoe: “Mandra-pahoviana no ho tonga amin'ny faran'ireo zava-mahagaga ireo?”; ary ao amin'ny fahitan'ny ony Ulai, Jesosy, izay aseho ho Palmoni (ilay masina anankiray), dia anontaniana hoe: “Mandra-pahoviana no haharetan'ny fahitana ny amin'ny fanatitra isan'andro sy ny fandikan-dalàna mahatonga fandravana, ka hanolorana samy ny fitoerana masina sy ny antokon'olona hohitsakitsahina ambanin'ny tongotra?”

Milaza i White dia milaza fa ireo fahitana nomena an'i Daniela teo amoron'ireo renirano lehibe tao Sinara dia eo am-panatanterahana ankehitriny, ary mifandray amin'ireo fahitana roa momba ny renirano, i Jesosy dia anontaniana ilay “fanontaniana” ara-paminania, izay mandrakariva mamoka ny lalàn'ny Alahady ho “valiny.” Kanefa ireo valiny roa ireo dia samy aseho ao anatin'ny tontolon'ny fotoana ara-paminania, izay nifarana tamin'ny 1844. Namaritra tsara ny valin'ny fanontaniana ao amin'ny toko faha-valo sy ny fahitana teo amin'ny renirano Olay ny pionie, ary azony fa ny 1798 no fotoana nifaranan'ny fanaparitahana ny herin'ny vahoakan'Andriamanitra. Fa rehefa afaka ny 1844, rehefa nifarana ny “fampiharana ny fotoana” amin'ny Teny ara-paminanian'Andriamanitra, ny fanontaniana ara-paminania hoe: “Mandra-pahoviana?” dia mamerina milaza ny fahatakarana nananan'ny pionie ho “hatramin'ny 2300 andro, dia hodiova ny fitoerana masina amin'ny lalàn'ny Alahady izay ho avy tsy ho ela,” ary ny “mahagaga” “rehetra” ao amin'ny fahitana farany an'i Daniela dia ho tanteraka, rehefa mifarana ny fanaparitahana ny vahoaka masina mandritra ny telo taona sy tapany ara-tandindona.

Ny fahitan'ny reniranon'i Hiddekel ao amin'ireo toko telo farany ao amin'ny Daniela sy ny fahitan'ny reniranon'i Ulai ao amin'ny toko fahafito ka hatramin'ny fahasivy dia ambaran'i Rahavavy White ho "ireo renirano lehibe ao Shinara." Ny mpahay tantara sy ny manampahaizana rehetra momba ny Baiboly dia samy manaiky fa renirano roa ihany no misy, ary samy renirano lehibe izy roa ireo, izay mifandray amin'i Shinara. Ireo renirano roa ireo dia ny Tigra (Hiddekel) sy ny Eofrata. Ny reniranon'i Ulai dia tsy ilay Eofrata ao Shinara; lakandrano kely nataon-tanana any Persia izy, fa tsy any Shinara. Ny reniranon'i Ulai ao amin'ilay fahitana izay ahitana ny fototra sy andry afovoan'ny Advantisma dia tsy any Shinara no misy azy, kanefa ilay mpaminanivavy dia milaza an'i Ulai ho Eofrata, iray amin'ireo renirano lehibe ao Shinara.

Ny fahitana tao Hiddekel dia maneho ny tantara ivelany mikasika ny dragona sy ny bibidia ary ny mpaminany sandoka izay mitondra izao tontolo izao ho any Armagedona, ary ny fahitana tao Ulai kosa dia maneho ny asan'i Kristy amin'ny fampiraisana ny Maha-Andriamanitra Azy amin'ny maha-olombelona ny olona. Ara-paminaniana, ny fitaomam-panahy dia mampiasa ny renirano Ulai ho vavolombelona faharoa miaraka amin'ny Reniranon'i Eofrata mba hamantarana ny asa tanterahin'i Kristy amin'ny fampiraisana ny Maha-Andriamanitra Azy amin'ny maha-olombelona.

Ny Ony Eofrata sy Tigrisy dia samy niainga tao Edena ary mandalo manerana ny halavan'ny tantaran'ny fanekena. Rehefa mikoriana mankamin'ny andry afovoan'ny Advantisma izy ireo amin'ny 22 Oktobra 1844, ny Eofrata dia ampiarahina amin'ilay lakandrano Ulai nataon'olombelona mba haneho ny fitambaran'ny Maha-Andriamanitra sy ny maha-olombelona, izay tanterahina amin'ny alalan'ny fampiasana ny finoana ao amin'ireo aseho ho ny iray hetsy sy efatra arivo amby efatra alina. Ny Ulai dia maneho fitsapana mikasika ny fahefan'ny Teny faminanian'Andriamanitra, satria mametraka ny fahefan'i Ellen White, izay mamantatra ny ony persiana Ulai ho iray amin'ireo ony lehibe tao Shinara, ho mifanohitra amin'ireo manam-pahaizana eran-tany.

Ny tandindon'ny reniranon'i Ulai dia maneho fitsapana mikasika ny tenin'olombelona sa ny Tenin'Andriamanitra. Marina va ny olona, sa marina ny teny nasehon'i Rahavavy White? Moa va ny reniranon'i Ulai dia maneho renirano tokana any Persia, sa maneho renirano ara-paminaniana izay ahitana ny ranon'i Edena mifangaro amin'ny ranon'olombelona?

Mety hisy safidy maro manoloana ity olana sarotra natsangako ity, nefa haneho hevitra vitsivitsy aho mba hahitanao ny tiana hambara. Marina va ireo mpahay tantara sy teolojiana araka izao tontolo izao, ka diso i Rahavavy White? Tsy misy mandà fa ny "renirano lehibe ao Sinara" dia ny Tigra sy ny Eofrata. Koa rehefa ilazan'i Rahavavy White ho renirano lehibe ao Sinara ny renirano Olay any Persia, moa ve izy mpaminany sandoka? Sa mpaminany marina izy, nefa nanao fahadisoana? Fahadisoana firy no azon'ny mpaminany marina atao vao mihoatra ny fetra ka tonga mpaminany sandoka izy? Sa diso ireo mpahay tantara? Sa marina tokoa izy? Sa samy marina ireo mpahay tantara sy Rahavavy White? Natsangako io olana sarotra io mba hampiasana ny fanazavana azy ho teboka fanampiny momba ilay lehilahy mitafy rongony fotsy madinika, izay mitsangana eo ambonin'ny renirano, ka anontaniana hoe: "Mandra-pahoviana?" ao amin'ny fahitana momba ny reniranon'i Hidekela sy Olay.

Ao amin'ny toko fahavalo ao amin'ny Daniela, dia ao Sosana, any Persia, i Daniela, ary i Sosana dia eo amoron'ny ony Olay, izay, noho ny sehatry ny fambolena, dia ahitana ny ony voajanahary sy andiana lakandrano nataon'olombelona koa. Rehefa mikoriana midina eo amin'ny zato sy dimampolo kilaometatra eo ho eo i Olay, dia mifandray amin'ny fihaonan'ny ony Tigra sy Eofrata izy. Ny Tigra sy Eofrata, izay niainga tany Edena, dia mivondrona amin'ny farany, ary rehefa mitambatra izy ireo, dia mifandray eo amin'io teboka io ihany koa ny ony Olay avy any Persia. Rehefa mihaona amin'ny rafitra honahona an'ny Tigra eo amin'ny fihaonan'ny Tigra sy Eofrata ny ony Olay, dia tonga ampahany amin'ny rano mandrafitra ny renirano lehiben'i Sinara i Olay. Marina ny filazan'ny mpahay tantara, ary toy izany koa i Rahavavy White.

Rehefa milaza ny fahitan'i Sister White momba an'i Ulai ao amin'ny toko fahavalo, dia renirano iray fantatra noho ny rafitra lakandrano nataon'olombelona mampifandray ny ony Tigra sy Eofrata no tondroiny, izay maneho vanim-potoana roa samy 2520 taona, ka nifarana tamin'ny 1798 sy 1844.

Anarana tranainy iantsoana ny Tigra ny hoe Hidekela, ary raha ampitahaina amin'i Eofrata, ireo renirano roa ireo dia efa voafaritra manokana ara-paminaniana ho mifandray amin'i Asyria sy Babylona, izay fantatra koa ho toy ny lona roa izay natao hanafay ny ondrin'Andriamanitra. Ireo hery roa mpandrava ireo dia tandindon'ireo hery roa mpandrava dia Roma jentilisa sy Roma papaly, izay tandindon'ny lehilahy sy vehivavy, na fiangonana sy fanjakana. Roma jentilisa no lehilahy misolo tena ny fitondram-panjakana, ary Roma papaly no vehivavy maloto amin'ny fitondram-piangonana. Asyria no lehilahy ary Babylona no vehivavy amin'ny fifandraisany ara-paminaniana, ka izany no amaritana ny Tigra ho lehilahy ary i Eofrata ho vehivavy.

Ny Reniranon'i Tigra dia ny reniranon'ny fitondram-panjakana izay nahatratra hatramin'ny 1798, ary ny Eofrata, reniranon'ny fitondram-piangonana, dia nahatratra hatramin'ny 1844. Tsy maintsy nahatratra ny 1844 ny Eofrata, satria ny hafatry ny 1844 dia momba an'i Babylona, (ny Eofrata) izay lavo indray tamin'ny 1844. Raha namokatra riandrano ny Eofrata tamin'ny 1844, dia ny reniranon'i Olay, izay koa efa niara-niditra tamin'ny fihaonan-drano ho tandindon'ny asan'olombelona, dia nifangaro tamin'ny ranon'ilay renirano hafa. Ny reniranon'ny fitondram-panjakana dia nosakanana tamin'ny 1798, rehefa nesorina tamin'ny fahefana papaly ny fahefana sivily. Tamin'io taona io ihany no nanomboka nanjaka i Etazonia amin'ny maha-biby avy amin'ny tany sy fanjakana fahenina ao amin'ny faminanian'ny Baiboly azy. Ny Reniranon'i Tigra dia nosakanana tamin'ny 1798, indrindra teo amin'ilay toerana izay haneren'ny fanjakana amin'ny farany izao tontolo izao manontolo handrava ny tohodrano, izay ankehitriny mbola mitàna ny safo-dranon'ny fanenjehana papaly saika handrakotra izao tontolo izao toy ny safo-drano mahery vaika. Izany manda izany, na tohodrano izany, dia ny mandan'ny fisarahan'ny fiangonana sy ny fanjakana.

Tamin'ny 1844, na ny Eofrata na ny Olay dia samy manondro ny hafatry ny 1844 ho fahalavoan'i Babylona, ary koa ho ilay asa indrindra izay natombok'i Kristy tamin'ny 1844, rehefa Izy, amin'ny maha-Iraky ny Fanekena Azy, no nanadio ny ranon'i Babylona sy ny asan'olombelona hiala tamin'ny vahoaka iray izay hiditra ao amin'ny fitoerany masina—vahoaka iray izay nila hodiovina alohan'ny hidirany ao amin'ny Efitra Indrindra Masina. Ny fanadiovana farany an'izany vahoaka

izany dia notanterahina tamin' ilay ranonorana izay nilatsaka teo ambanin' ny hafatry ny Antso Mamatonalina, ary ireo ranon' orana avy amin' ny hafatry ny Antso Mamatonalina ireo dia voadion-tsitroka avy tamin' ny ranon' i Tigra, araka ny namaritan' ny Millerita an' i Roma papa sy ny taona 1798, ary araka ny namaritany ny fahalavoan' i Babylona sy ny nanadiovana azy ireo mialoha ny varavarana nikatona tamin' ny alalan' ny hafatra, na azonao ambara hoe—nodiozin' ny ranonorana izay avy tamin' ny rano voadion-tsitroka avy amin' ny onin' i Olay sy Tigra ary Eofrata, raha nanolotra ny hafatr' i Daniela 8:14 izy ireo, ary nanatanteraka ny hafatry ny Antso Mamatonalina mialoha ny fisokafan' ny Andro Fanavotana tandindon-javatra.

Rehefa nitsangana teo ambonin' ny ranon' i Hiddekel i Kristy ao amin' ny andininy fahafito amin' ny toko faharoa ambin' ny folo ao amin' ny Daniela, dia nitsangana teo ambonin' ny ranon' i Tigra Izy, dia ny ranon' ny fitondram-panjakana ao amin' ilay fahitana izay manoritra ny fihetsiketsehana farany ataon' ny fitondram-panjakana olombelona izay mitondra ho amin' ny fifaranan' ny fotoam-pahasoavana. Mitsangana eo Izy mamaly ilay fanontaniana ao amin' ny andininy teo aloha, tahaka ny ao amin' ny fahitan' ny ony Ulai, izay ilay lehilahy mitafy lamba rongony fotsy madinika, ka ao dia Palmoni, Ilay Mpametraka Isa Mahagaga, no manome valiny ho an' ny fanontaniana ao amin' ny andininy teo aloha. Amin' ireo toe-javatra roa ireo, ny resaka dia resaka any an-danitra eo amin' ny anjely sy Kristy, ary amin' ireo toe-javatra roa ireo, ny fanontaniana dia hoe: “Hafiriana?”

Ny valiny dia hatramin' ny 2300 andro; ao amin' ny toko fahavalo sy ny toko faha-roa ambin' ny folo dia hoe: “fotoana iray, fotoana roa, ary antsasaky ny fotoana.” Ny valiny dia takarina ho 2300 taona sy 1260 taona, nefa tamin' ny 1844 dia nametraka fandràna Andriamanitra ny amin' ny fampiharana ny fotoana ao anatin' ny hafatra ara-paminaniana, fa tsy misy fotoana intsony. Inona no valin' i Palmoni, Ilay Lehilahy mitafy rongony fotsy madinika, ho an' ny taranany farany? Ny fanontaniana hoe: “Mandra-pahoviana?” dia efa naseho tamin' ny vavolombelona maro mba hamantarana ny lalàn' ny Alahady ho valin' izany fanontaniana izany; koa vadio amin' ny lalàn' ny Alahady va ny fitoerana masina, ary tapitra amin' ny lalàn' ny Alahady va “ireo fahagagana rehetra ireo”? Inona avy ireo “fahagagana” izay tapitra amin' ny lalàn' ny Alahady, ary oviana no nanombohan' ireo “fahagagana” ireo?

Ary izaho Daniela nijery, ka, indro, nisy roa lahy hafa koa nitsangana, ny anankiray teo amoron' ity ilany ony, ary ny anankiray teo amoron' itsy ilany ony. Ary hoy ny anankiray tamin' ilay lehilahy nitafy rongony fotsy madinika, izay teo ambonin' ny ranon' ny ony: Mandra-pahoviana no hahatongavan' ny faran' ireo zava-mahagaga ireo?

Ary reko ilay lehilahy niakanjo rongony madinika, izay teo ambonin' ny ranon' ny ony; ary rehefa nanandratra ny tanany ankavanana sy ny tanany ankavia ho any an-danitra izy ka nianiana tamin' Ilay velona mandrakizay, fa ho amin' ny andro iray sy andro roa ary tapany izany; ary rehefa vitany ny manaparitaka ny herin' ny vahoaka masina, dia ho tanteraka ireo zavatra rehetra ireo. Daniela 12:5–7.

Ny fanontaniana ara-tandindona hoe: “Mandra-pahoviana?” dia manamarika ny lalàn' ny Alahady, ary tsy hoe rahoviana ny lalàn' ny Alahady no nanontanian' ilay anjely, fa rahoviana no hifaranan' ny fahagagana. Mifarana amin' ny lalàn' ny Alahady ireo “fahagagana”; koa inona avy ireo fahagagana izay mitondra mankany amin' ny lalàn' ny Alahady? Na, raha hambara mazava

kokoa, inona ireo “fahagagana” aseho ao amin’ny fahitana nomena teo amoron’i Hiddekel, araka izay aseho ao amin’ny toko faha-folo ka hatramin’ny faha-roa ambin’ny folo? Raha azontsika faritana izay atao hoe “fahagagana”, dia mety ho hitantsika koa ny fotoana anombohan’ireo “fahagagana”. Ao amin’ny Daniela 10, Gabriela dia manondro mazava tsara izay tanjony tamin’ny fifandraisany tamin’i Daniela nandritra ny fahitana.

Ankehitriny dia tonga aho hampahafantatra anao izay hanjo ny firenenao amin’ny andro farany; fa mbola ho amin’ny andro maro any aoriana ny fahitana. Daniela 10:14.

Gabriela dia tonga mba hampahafantatra ny vahoakan’Andriamanitra izay hanjo azy amin’ny andro farany. Ny fiheverana fa ny faminiana ao amin’ny Daniela roa ambin’ny folo dia nohazavain’ny Millerita araka ny tokony ho izy, nefa ampiasaina izany fanekena izany handavana ny fampiharana io toko io amin’ny andro farany—dia fanimbana ny tanjona nambaran’i Gabriela. Raha vantany vao manomboka ny fitantarana ara-paminiana ao amin’ny andininy voalohany amin’ny toko fahairaika ambin’ny folo i Gabriela ka mitohy hatramin’ny andininy fahatelo amin’ny toko faha-roa ambin’ny folo, ny tantara aseho ao dia ny antsipiriany ara-paminiana ivelany momba ny fomba itarihan’ny dragona sy ny bibidia ary ny mpaminany sandoka izao tontolo izao ho any Armagedona. Misy andalan-teny ao anatin’ily toko izay milazalaza ny fanenjehana ny vahoakan’Andriamanitra, kanefa ny tantaran’ny toko fahairaika ambin’ny folo dia fanambarana ivelany indrindra. Midika izany fa ny toko faha-folo sy ny toko faha-roa ambin’ny folo dia misolo alpha sy omega ao anatin’ny fahitana farany nomena an’i Daniela, satria tsy tahaka ny toko fahairaika ambin’ny folo, izy roa tonta dia samy milazalaza hafatra anaty izay manondro ny fanisiana toambo-kase ny iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo. Ny toko afovoany dia ny fikomian’ny olombelona araka ny asehon’ny mpanjakan’ny avaratra, dia ny papa ao Roma, ary ny alpha, dia ny toko faha-folo, miaraka amin’ny omega, dia ny toko faha-roa ambin’ny folo, no manondro ny fanandramana anaty iainan’ily iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo amin’ny andro farany. Ireo toko telo ireo dia samy mitarika ho amin’ny fikatonan’ny androm-pahasoavana; ny toko alpha dia manomboka amin’ny fahatahorana an’Andriamanitra izay mampisaraka sokajin’olona mpivavaka roa, ary amin’ny faran’ily toko dia omena fitomboan-kery indroa i Daniela, ka izany no manondro ny hafatry ny anjely voalohany sy faharoa. Ny toko faha-roa ambin’ny folo no toko omega ary manondro ny hafatry ny fitsarana an’ny anjely fahatelo.

Ny toko faha-iraka ambin’ny folo dia maneho amin’ny an-tsipiriany ny fikomian’ny olombelona hatramin’ny fandravana an’i Jerosalema ka hatramin’ny fifaranan’ny fotoam-pahasoavana, izay, araka ny voalazan-dRahavavy White, dia tandindon’ny fifaranan’ny fotoam-pahasoavana amin’ny faran’izao tontolo izao. Manomboka amin’ny fandravana an’i Jerosalema ny Daniela 11, satria Daniela dia anisan’ireo nentina ho babo tany Babylona tamin’ily fandravana intelo an’i Jerosalema izay naneho mialoha ny fandravana an’io tanàna io ihany tamin’ny taona 70 A.D., ary avy eo indray amin’ny andro farany araka izay asehon’izao tontolo izao.

Fandravana ara-bakiteny roa an’i Jerosalema izay nitranga tamin’io andro iray amin’ny taona io ihany, nefa nisaraka dimy amby enim-polo amby enim-jato taona. Ireo fandravana roa ireo dia namely ily tanàna izay tokony ho nisy ny Fiara. Nananana ireo toetra faminiana mitovy amin’izany i Silo ary maneho ny fandravana voalohany ny tanàna iray izay nisy ny

fanatrehan'Andriamanitra, na izay tokony ho nisy azy. Rehefa ampiasain-dRahavavy White ho tandindon'ny fandravana amin'ny andro farany ny fandravana an'i Jerosalema, dia manazava ny toritenin'i Kristy momba ny fandravana an'i Jerosalema izy.

Silo, ny fandravana an'i Jerosalema teo ambanin'i Nebokadneza sy Titosy, dia vavolombelona telo momba ny andro farany, araka ny asehon'ny fandravana ny tanànan'Andriamanitra. Silo no hafatry ny anjely voalohany izay mampianatra hatahotra an'Andriamanitra, zavatra tsy nataon'i Ely, sy hanome voninahitra Azy, zavatra tsy nataon'i Ely, fa tonga ny ora fitsarany. Ny hafatry ny anjely faharoa no ahitantsika fampitomboana ho indroa, araka ny asehon'i Nebokadneza sy Titosy. Ny fandravana fahatelo an'i Jerosalema, amin'ny andro farany, dia amin'ny famaranan'ny fotoam-pahasoavana, izay fiasaran'ny fitsarana.

Ny toko fahiraika ambin'ny folo dia ny tantara ivelany momba ny hafatry ny anjely telo. Izy dia voatsindry eo anelanelan'ny fahitana momba ny fisarahana ao amin'ny toko fahafolo sy ireo fikasihana telo manome hery izay mitranga amin'ny andro faharoa amby roapolo amin'ny fahitan'i Daniela. Midika izany fa ny toko faharoa ambin'ny folo dia hikasika koa ny tantara anatin'ny momba izay manjo ny olon'Andriamanitra amin'ny andro farany. Midika koa izany fa ny fahazavana ao anatin'ny toko faharoa ambin'ny folo dia mamirapiratra avo roa amby roapolo heny noho ny fahazavana ao amin'ny toko fahafolo.

Tamin'ny fahitana teo amin'ny Ulai dia nanontaniana an'i Kristy koa hoe: “Mandra-pahoviana?” Ireo andininy roa ambin'ny folo mialoha ny fanontaniana ao amin'ny andininy faha-telo ambin'ny folo dia nampahafantatra ny tantara ara-paminaniana ivelany, izay maneho tsipiriany manan-danja momba ireo fahefana ao amin'ny faminanian'ny Baiboly. Ireo andininy roa ambin'ny folo ireo dia famerimberenana sy fanitarana fotsiny ny tantara aseho ao amin'ny toko faha-fito. Ny tantara ara-paminaniana aseho ao amin'ireo andininy ireo dia averina sy aelabelarina ao amin'ny toko faha-iraika ambin'ny folo, manomboka amin'ny andron'ny Mediana sy ny Persiana. Ny tapany farany amin'ny toko faha-valo sy ny toko faha-sivy manontolo dia fanehoana ny vahoakan'Andriamanitra amin'ny andro farany amin'ny alalan'i Daniela mpaminany. Ny fahitana momba ny tantara ara-paminaniana hita ao amin'ny fahitan'ny reniranon'i Ulai ao anatin'ireo toko telo ireo, miaraka amin'ny fanehoana ny vahoakan'Andriamanitra ao amin'ireo toko ireo amin'ny alalan'ny fifandraisan'i Daniela amin'i Gabriela, no alfa ka hatramin'ny omega an'ireo toko faha-folo ka hatramin'ny faha-roa ambin'ny folo.

Satria ny Hiddekel no ômega ary ny Ulai no alfa, ny hery asehon'ny fahazavana izay vahana tobo-kase ao amin'ny toko faha-roa ambin'ny folo, rehefa tonga ny fotoanan'ny farany, dia mamirapiratra avo roa amby roapolo heny mihoatra noho ilay fahitana izay andry afovoany sy fototry ny Advantisma. Koa amin'izany; ny fahazavan'ny fahitana farany ao amin'i Daniela dia fantatra mivantana ho fahazavana mifandray amin'ny olon'Andriamanitra amin'ny andro farany. Rehefa manontany ilay lehilahy mitafy rongony fotsy ny anjely hoe: “Mandra-pahoviana?” ny amin'ny faran'ireo zava-mahagaga ireo, ireo zava-mahagaga dia ireo izay hamirapiratra tahaka ny kintana mandrakizay doria, araka ny anakoakoan'ny tantaran'ny faneken'i Abrama ny didy nomena an'i Abrama mba hijery ny kintana. Ny zava-mahagaga ao amin'i Daniela roa ambin'ny folo dia ny fanovàna ny olombelona ho amin'ny fanevan'ny iray hetsy sy efatra alina sy efatra

arivo.

Tamin'ny teboka iray teo aloha dia namaritra isika fa ny andininy faha-iraka ambin'ny folo ao amin'ny Daniela roa ambin'ny folo dia manondro fe-potoana ara-paminaniana izay ahitana vanim-potoana roa, ka ny voalohany amin'ireo dia telopolo taona. Mba hametrahana ny fanamafisana sahaza eo amin'ny andininy faha-iraka ambin'ny folo, dia nankany amin'ny andininy faha-fito aho; mba hampisehoana ny fandraisan'i Kristy anjara mivantana amin'ireo zava-mahagaga izay tanterahiny eo amin'ny olony amin'ny andro farany.

Sa pagbalik sa bersikulo onse, nais kong ipaalaala sa inyo na ang kabanata dose ay tuwirang tinawag ni Gabriel na ang “mga huling araw.” Sa mga araw ng isang daan at apatnapu't apat na libo, sa mga araw na sila'y tinatakan at pumapasok sa tipan sa Diyos; ayon sa aklat ni Daniel, magkakaroon ng isang mensaheng nabuksan na lalago hanggang sa maging isang malakas na sigaw. Ang mensaheng iyon ay inihahayag sa kabanata dose sa pamamagitan ng tatlong magkakaibang panahong propetiko, na naipaliwanag na ng mga Millerita, at pagkaraan ay pinagtibay ng Espiritu ng Hula. Ang tatlong panahong iyon ay hindi kumakatawan sa panahon, sapagkat ang mismong anghel ding iyon na itinaas ang kapuwa kamay sa langit sa kabanata dose, ay nagtaas ng isang kamay sa langit sa Apocalipsis diez, at sumumpang hindi na magkakaroon pa ng panahon. Ang kapahayagang iyon noong 1844 ay nangangahulugang ang tatlong panahong propetiko sa Daniel dose ay mga sagisag na panahon na hindi nilalayong kumatawan sa panahon.

Koa rehefa vanim-potoana ara-paminaniana an'ohatra afovoany ao amin'ny Daniela toko faha-roa ambin'ny folo no vanim-potoana roa sosona izay manomboka amin'ny telopolo taona eo amin'ily toko mihitsy izay i Mikaela no mitsangana, dia fantatrareo fa ilay vanim-potoana roa sosona manomboka amin'ny telopolo taona no fahatanterahana lavorary ny faminaniana alfa an'i Abrama. Ny omega-n'ny faminaniana momba ny fotoana, izay manomboka ny tantaran'ny fanekena amin'ny lafiny vahoaka voafidy, dia tonga amin'ny fahatanterahany lavorary ao amin'io toko io ihany, izay tampon'ny fijoroana vavolombelon'i Daniela momba izay hanjo ny vahoakan'Andriamanitra amin'ny andro farany.

Amin'ny fotoan'ny farany dia esorina ny tombo-kasen'ny bokin'i Daniela, ary ny fahazavana aterany no manisy tombo-kase ny olon'Andriamanitra. Amin'ny fotoan'ny farany dia esorina ny tombo-kasen'ny bokin'i Daniela, ary ny fahazavana aterany dia asehon'ny fe-potoana ara-paminaniana telo ao anatin'ny toko faran'i Daniela. Io toko io no omega amin'ireo toko telo mandrafitra ny fahitana Hiddekel, ary ny fahitana Hiddekel no omega amin'ireo toko telo izay maneho ny alpha amin'ny fahitana momba ireo ony ao amin'i Daniela. Ireo ony izay niainga tany Edena dia tonga hatramin'i Daniela tamin'ny farany, ary avy eo ny Teny ara-paminanian'Andriamanitra no nitondra azy ireo ho amin'ny hetsika Millerita an'ny anjely voalohany sy faharoa, dia ny hetsika alpha amin'ireo hetsika roa an'ny anjely telo. Ny 1290 taona ao amin'ny andininy faha-iraka ambin'ny folo no omega amin'ny faminaniana 430 taona an'i Abrama sy Paoly.

Alohan'ny hanohizantsika ny amin'ny Daniela 12 sy ny fifandraisany amin'ny faminanian'i Abrama, dia tsara ny mahatsiaro hoe iza i Paoly. I Paoly dia tsy ny apostoly ho an'ny jentilisa

ihany, fa, toy izany koa amin'ny maha-zava-dehibe azy, dia nanolotra ny hafany tamin'ny alalan'ny Teny faminanian'Andriamanitra. Ary mbola manan-danja kokoa noho izany aza, i Paoly dia mpaminany ara-pitantanam-potoana. Ny mpaminany ara-pitantanam-potoana dia mpaminany atangan'Andriamanitra hitarika ny olony hiala amin'ny fitantanam-potoana iray ho amin'ny iray hafa, tahaka an'i Mosesy, avy amin'ny fanompoam-pivavahana teo amin'ny alitara ho amin'ny fanompoam-pivavahana tao amin'ny fitoerana masina; sy Jaona Mpanao-batista, avy amin'ny fitoerana masina etỳ an-tany ho amin'ny Fitoerana Masina any An-danitra. I Paoly no nanoratra fanazavana sy fitsipika momba ny fampiharana ny ara-bakiteny ho amin'ny ara-panahy mihoatra lavitra noho ny mpanoratra hafa rehetra ao amin'ny Baiboly mitambatra! Natsangana izy mba hanazava ny fifindrana avy amin'ny ara-bakiteny ho amin'ny ara-panahy ao anatin'ny sehatry ny olon'ny faneken'Andriamanitra.

I Paoly no rohy famatorana mampifandray ny fampanantenan'ny fanekena nomena ny vahoaka voafidin'i Abrahama, tamin'ny fotoana niovan'io vahoaka voafidy io avy amin'ny ara-bakiteny ho amin'ny ara-panahy. Raha tsy miorina tsara ao an-tsainao ny anjara toerana nisy an'i Paoly teo amin'ny tantaran'ny fanekena, dia mety tsy ho hitanao ny maha-mety tanteraka araka an'Andriamanitra izany, fa ny faminaniana voalohany momba ny vahoakan'ny faneken'Andriamanitra dia faminaniana ara-potoana roa sosona izay manomboka amin'ny fe-potoana 30 taona. Faminaniana iray napetraky ny rain'ny vahoaka voafidy; ary rehefa niova ho vahoaka voafidy ara-panahy izy ireo, dia natsangana ny mpaminany ara-pitantanana mba hamantatra sy hanazava izany fiovàna izany, ary koa hanamarina ny faminanian'i Abrama momba ny fotoana amin'ny alalan'ny vavolombelona faharoa avy ao amin'ny Testamenta Vaovao, mifanaraka amin'ny vavolombelona voalohany avy ao amin'ny Testamenta Taloha. I Abrama eo am-piandohana, ary i Paoly eo am-parany, no manondro ara-tandindona ny lanjan'ny 1290 amin'ny andro farany.

Hanohy ao amin'ny lahatsoratra manaraka isika.

“Ny fahitan'i Zakaria an'i Josoa sy ny Anjely dia mihatra amin-kery manokana amin'ny fanandraman'ny vahoakan'Andriamanitra eo amin'ireo sehatra famaranana amin'ilay andro lehibe fanavotana. Ny fiangonana sisa dia hoentina amin'izay ho amin'ny fitsapana lehibe sy ny fahoriana. Ireo izay mitandrana ny didin'Andriamanitra sy ny finoan'i Jesosy dia hahatsapa ny fahatezeran'ilay dragona sy ny tafiny. Isain'i Satana ho olom-peheziny izao tontolo izao; azony eo ambany fifehezany na dia ny maro amin'ireo milaza tena ho Kristiana aza. Kanefa indro misy antokon'olona madinika iray izay manohitra ny fanapahany. Raha azony nofafana tsy ho eo ambonin'ny tany izy ireo, dia ho tanteraka ny fandreseny. Tahaka ny nanetsiketsehan'ny firenena jentilisa handringana ny Isiraely, dia toy izany koa, amin'ny hoavy akaiky, no hanetsiketsehan'ny hery ratsin'ny tany handringana ny vahoakan'Andriamanitra. Hotakina amin'ny olona ny hanolotra fankatoavana amin'ny didin'olombelona ho fandikana ny lalàn'Andriamanitra.

“Ireo izay mahatoky amin'Andriamanitra dia hohenjehina, hohelohina, ary horarana. ‘Ary hatolotry ny ray aman-dreny sy ny rahalahy ary ny havana aman-tsakaiza ianareo,’ eny, hatramin'ny fahafatesana aza. Lioka 21:16. Ny hany fanantenan'izy ireo dia ao amin'ny

famindrampon'Andriamanitra; ny hany fiarovan'izy ireo dia ny vavaka. Tahaka ny nifonan'i Josoa teo anatrehan'ny Anjely, no hifonan'ny fiangonana sisa, amin'ny fo torotoro sy finoana tsy mihozongozona, famelan-keloka sy fanafahana amin'ny alalan'i Jesosy, Mpisolovava azy. Fantatr'izy ireo tsara ny fahotan'ny fiainany, hitany ny fahalemena sy ny tsy fahamendrehany; ary vonona hiraviravy tanana izy ireo.”

“Ny mpaka fanahy dia mijoro eo akaikiny hiampanga azy ireo, tahaka ny nijoroany teo hanohitra an'i Josoa. Tondroiny ny fitafiany maloto, dia ny toetrany misy kilema. Asehony ny fahalemeny sy ny hadalany, ary ny fahotan'ny tsy fankasitrahany, mbamin'ny tsy fitoviany amin'i Kristy, izay efa nanala baraka ny Mpanavotra azy. Miezaka izy hampihorohoro azy ireo amin'ny eritreritra fa tsy misy fanantenana intsony ny raharahany, ary tsy ho voasasa mandrakizay ny pentin'ny fahalotoany. Manantena izy fa amin'izany no handravany ny finoany, mba hanaiky ny fakam-panahy ataony izy ka hiala amin'ny tsy fivadihany amin'Andriamanitra.”

“Satana dia manana fahalalana marina ny amin'ireo fahotana izay nitaomany ny olon'Andriamanitra hataony, ary atosiny mafy ny fiampangany azy ireo, ka ambarany fa noho ny fahotany dia very taminy ny fiarovan'Andriamanitra, sady lazainy fa manan-jo handringana azy izy. Amborany fa mendrika tahaka azy koa izy ireo ny hoesorina tsy ho eo ambanin'ny fankasitrahany'Andriamanitra. ‘Ireo va,’ hoy izy, ‘no vahoaka hisolo ny toerako any an-danitra sy ny toeran'ireo anjely izay niray tamiko? Milaza izy fa mankatò ny lalàn'Andriamanitra; nefa efa nitandrina ny didiny va izy? Tsy tia ny tenany mihoatra noho ny itiavany an'Andriamanitra va izy? Tsy nametraka ny tombontsoany manokana ho ambonin'ny fanompoana Azy va izy? Tsy tia ny zavatra ny izao tontolo izao va izy? Jereo ny fahotana izay nanamarika ny fiainany. Indro ny fitiavan-tenany, ny lolom-pony, ny fifankahalany. Horoin'Andriamanitra hiala eo anatrehany va aho sy ireo anjeliko, nefa valiany kosa ireo izay meloka tamin'ireo fahotana ireo ihany? Tsy mahazo manao izany Hianao, Tompo ô, raha ny rariny. Mitaky ny rariny mba hivoahan'ny fitsarana hanameloka azy ireo.”

“Kanefa na dia efa nanota aza ny mpanaraka an'i Kristy, dia tsy nanolotra ny tenany hofehezina'ireo hery satanika izy. Efa nibebaka tamin'ny fahotany izy ka nitady ny Tompo tamin'ny fanetren-tena sy tamin'ny fo torotoro, ary ny Mpisolovava avy amin'Andriamanitra no mifona ho azy ireo. Izay nohararaotina indrindra noho ny tsy fankasitrahany, Izay mahalala ny fahotany ary mahalala koa ny fibebahany, dia manambara hoe: ‘Hananatra anao anie Jehovah, ry Satana. Nomeko ny aiko ho an'ireto fanahy ireto. Voasoratra eo amin'ny felatanako izy. Mety manana tsy fahatanterahan-toetra izy; mety tsy nahomby tamin'ny ezaka nataony izy; nefa efa nibebaka izy, ary efa namelako heloka sy noraisiko.”

“Mahery ny fanafihan'i Satana, ary feno hafetsena ny famitahany; kanefa ny mason'ny Tompo dia mijery ny olony. Lehibe ny fahorian'izy ireo, ary toy ny efa handevona azy ny lelafon'ny lafaoro; nefa hamoaka azy ireo tahaka ny volamena voazaha toetra tamin'ny afo Jesosy. Hesorina aminy ny toetra maha-araka izao tontolo izao, mba haseho tanteraka amin'ny alalany ny endrik'i Kristy.

“Indraindray dia mety ho toy ny hoe hadinon'ny Tompo ny loza mananontanona ny fiangonany sy ny ratra nataon'ny fahavalony taminy. Nefa Andriamanitra tsy nanadino. Tsy

misy na inona na inona eto amin'izao tontolo izao izay sarobidy amin'ny fon'Andriamanitra tahaka ny fiangonany. Tsy sitrapony ny hanimbàn'ny politika araka izao tontolo izao ny firaketana momba azy. Tsy avelany ho resin'ny fakam-panahin'i Satana ny olony. Hofaiziny ireo izay maneho Azy amin'ny fomba diso, nefa haneho fahasoavana amin'izay rehetra mibebaka amim-pahatsorana Izy. Ho an'ireo izay miantso Azy mba hahazo hery ho fampivelarana ny toetra kristiana, dia homeny azy ny fanampiana rehetra ilaina.

“Amin'ny andro farany dia hisento sy hitomany noho ny fahavetavetana atao amin'ny tany ny olon'Andriamanitra. Amin'ny ranomaso no hananarany ny ratsy fanahy ny amin'ny loza mananontanona azy noho ny fanitsakitsahany ny lalàn'Andriamanitra, ary amin'ny alahelo tsy hay tenenina no hanetreny tena eo anatrehan'ny Tompo amin'ny fibebahana. Hataon'ny ratsy fanahy fihomehezana ny alahelony ary hoesoina ny antso ataony amim-pahamatorana. Kanefa ny fahorian-tsaina sy ny fanetren-tenan'ny olon'Andriamanitra dia porofo tsy azo lavina fa averiny indray ny hery sy ny fahambonian'ny toetra izay very noho ny ota. Satria manakaiky kokoa an'i Kristy izy, satria mifantoka amin'ny fahadiovany tanteraka ny masony, no ahitany mazava tokoa ny faharatsian'ny ota mihoapampana indrindra. Ny fahalemam-panahy sy ny fanetren-tena no fepetran'ny fahombiazana sy ny fandresena. Satroboninahitry ny voninahitra no miandry izay miankohoka eo am-pototry ny hazo fijaliana.”

“Ny mahatoky amin'Andriamanitra, dia ireo olona mivavaka, dia toy ny hoe voahidy ao Aminy. Izy ireo aza tsy mahalala ny hamafin'ny fiarovana manarona azy. Entanin'i Satana, ny mpanapaka amin'ity izao tontolo izao ity dia mitady handringana azy; nefa raha mba nosokafana ny mason'ny zanak'Andriamanitra tahaka ny nisokafan'ny mason'ny mpanompon'i Elisa tany Dothana, dia ho hitany ny anjelin'Andriamanitra mitoby manodidina azy, ka manakana ny tafiky ny aizina.”

“Raha mampahory ny fanahiny eo anatrehany ny vahoakan'Andriamanitra, ka mifona ny amin'ny fahadiovan'ny fo, dia omena ny didy hoe: ‘Esory ny fitafiana maloto,’ ary tononina ireto teny mampahery ireto: ‘Indro, efa nesoriko tsy ho aminao ny helokao, ary hotafiko fitafiana miova ianao.’ Zakaria 3:4. Ny akanjo tsy misy pentina, dia ny fahamarinan'i Kristy, no ampitafiana ireo zanak'Andriamanitra izay efa nozahan-toetra sy nalaim-panahy nefa nahatoky. Ilay sisa tavela izay nohamavoina dia ampitafiana fitafiana be voninahitra, ka tsy holotoina intsony mandrakizay amin'ny fahalotoan'izao tontolo izao. Ny anarany dia tehirizina ao amin'ny bokin'ny fiainan'ny Zanak'ondry, voasoratra eo amin'ny isan'ny mahatoky tamin'ny taranaka rehetra. Nanohitra ny hafetsen'ilay mpamitaka izy; tsy navily hiala tamin'ny fahatokiany izy noho ny fieron'ilay dragona. Ankehitriny dia voaaro mandrakizay amin'ny teti-dratsin'ilay mpaka fanahy izy. Ny fahotany dia afindra amin'ilay niavian'ny ota. ‘Satroka tsara tarehy’ no apetraka eo amin'ny lohany.”

“Raha mbola nanosika ny fiampangany Satana, dia nandeha nifamezivezy kosa ireo anjely masina, tsy hitan'ny maso, ka nametraka teo amin'ireo mahatoky ny tombo-kasen'Andriamanitra velona. Ireo no mitsangana eo an-tendrombohitra Ziona miaraka amin'ny Zanak'ondry, manana ny anaran'ny Ray voasoratra eo amin'ny handriny. Mihira ny fihirana vaovao eo anoloan'ny seza fiandrianana izy ireo, dia ilay fihirana izay tsy misy olona mahay ianarana afa-tsy ny efatra arivo amby efatra alina sy iray hetsy izay navotana avy

tamin'ny tany. 'Ireo no manaraka ny Zanak'ondry na aiza na aiza alehany. Ireo no navotana avy tamin'ny olona ho santatra ho an'Andriamanitra sy ho an'ny Zanak'ondry. Ary tsy nisy lainga hita tao am-bavany; fa tsy manan-tsiny izy eo anoloan'ny seza fiandrianan'Andriamanitra.' Apokalypsy 14:4, 5.”

“Ankehitriny dia tonga amin'ny fahatanterahana tanteraka ny tenin'ilay Anjely hoe: 'Koa mihainoa ankehitriny, ry Josoa mpisoronabe, ianao sy ny namanao izay mipetraka eo anatrehanao; fa lehilahy mahagaga ireo; fa, indro, havoakako ny Mpanompoko, dia ny Sampana.' Zakaria 3:8. Kristy dia aseho ho Mpanavotra sy Mpanafaka ny olony. Ankehitriny tokoa ny sisa dia 'lehilahy mahagaga,' satria ny ranomaso sy ny fietren-tenan'ny fivahinianany dia soloan'ny fifaliana sy ny voninahitra eo anatrehan'Andriamanitra sy ny Zanak'ondry. 'Amin'izany andro izany ny sampan'i Jehovah dia ho tsara tarehy sy be voninahitra, ary ny vokatra ny tany dia ho tsara indrindra sy kanto ho an'izay afa-nandositra tamin'ny Isiraely. Ary izao no hiseho: izay sisa any Ziona sy izay mitoetra ao Jerosalema dia hatao hoe masina, dia izay rehetra voasoratra ho isan'ny velona ao Jerosalema.' Isaia 4:2, 3.” Prophets and Kings 587–592.